

צו אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות וכו' פי' מיד מדכתיב וצו את יהושע וחזקה וכו' שהוא לאלתר לדורות דכתיב מן היום אשר צוה ה' והלאה לדורותיכם ומה שאמר ר' שמעון ביותר צריך הכתוב לזרז דבר שיש בו חסרון כיס פי' כגון זה שיש כאן הוצאת העולה תמיד והיינו דקאמ' ביותר שאעפ"י שהזהיר את ישראל על כך בפרש' פנחס שאמ' צו את בני ישראל את קרבני לחמי וכו' הזהיר גם בכאן את אהרן במלת צו שהוא זרוז: פירוש ר' עובדיה מברטנורא על רש"י

וידבר כו' צו את בני ישראל (ו', ב'). פירש רש"י אין צו אלא זירוז, ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון כיס. ונראה לי על פי הרמז, דהנה האדם העובד את השם יתברך ברוך הוא צריך לעבוד בזריזות ובמדות טובות אבל העובד את השם יתברך בעצלות ובדוחק שלא ברצון אזי הרי הוא חסר הגוף שאין לו גוף שהוא כמו כיס ונרתק להנשמה וזה שרמז רש"י ביותר צריך לזרז במקום שיש חסרון כיס, דהיינו שעובד בעצלות כנ"ל*: ספר נועם אלימלך - פ' צו

ענין חטאת ועולה, חטאת קודמת לעולה (זבחים פ"ט, ב'). כי 'חטאת' הוא אור ישר מעולם העליון לעולם התחתון, ו'עולה' הוא אור חוזר מעולם התחתון לעולם העליון (עי' זוה"ק ח"א רמ"ו, א'), ולכן עולה כולה כליל. וזהו 'ויקרב את העולה ויעשה כמשפט' (ויקרא ט', ט"ז), היינו כמו ראש חודש תשרי האותיות הם למפרע בסוד אור חוזר (חסר). ודו"ק: ספר קדושת לוי - פרשת צו

הכנה לפסח

בערב פסח שנת תר"ו, רצו לעשות שלחנות חדשים ולא רצו להחליק השולחנות, וגער עליהם [הרה"ק הבית אהרן] אמאי מחדשים דבר שאינו צריך ולא ראיתם מאדמו"ר [הרה"ק הרא"ש מסטאלין] נבג"מ. וסיפר מעשה שאחד שאל מאדמו"ר [אביו הרה"ק הרא"ש זיע"א] זצ"ל אמאי אין עושין שולחנות חדשים על פסח, והשיב מה יעשה הרב מבארדיטשוב שממליץ על ישראל, ואמר רבש"ע כשיבוא השטן לקטרג אזי תבוא לפניך הקול שיש ממה שמגררין השולחנות חמץ על פסח, ויסתום אזניו, ועם המזוזות והרצועות הפסולין תסתום פיו: קובץ מלואים לבית אהרן, כת"י

טעם נורא לאריכות הגלות - כי הנה ראה הקב"ה שישראל מקיימים התורה והמצוות בגלותם, בטורח גדול ובהוצאות גדולות לכל מצוה ומצוה, ועכ"ז אין ישראל בועטים, ומוסרים נפשם כדי שלא לעבור, וסובלים עול המצוות בכפליים מרוב הסייגים וגדרים שנתרבו כי נתמעטו הלבבות ואין מבין, וכדי שלא יכשל בא חומרא על חומרא וסייג על סייג וכל אחד מישראל שוקד ומחמיר עוד על עצמו, וכל זה מורה על הדביקות הגדול והחזק עם הקב"ה. משא"כ בהיות ישראל על אדמתם, ומה גם שלא נכנסו אל הנסיון כמונו היום, בתוך הנסיון סבלנו הכל כמדובר, וערבה לה' והאריך גלותנו כי שמחה רבה לפני כסא כבודו על קיום מצותיו מתוך צער ודוחק בשמחה טוב לבב, וגזרה חכמתו הרמה להאריך הגלות לראות בחזקינו עמו ובתורתו, כי שמחה רבה לפניו להראות אהבתנו עמו לכל צבא מרום במרום, ובשכר אריכות הצער כו' אין צר וקטרוג יכול לקטרג כיון שראו אהבתינו עמו: שבט מוסר פרק נ"א אות ז'

ונאכל שם מן הזבחים ומן הפסחים...

צו את אהרן. מה כתיב לעיל מיניה (ה' כ"ו) לאשמה בה. צו את אהרן. לומר שיהיו זריזין בתורה ובמצות (קידושין כ"ט א') ששגגת תלמוד עולה זדון (אבות פ"ד מ"ג): משה לאמר. צו את. ס"ת למפרע תורה. צוה אותם שיעסקו בתורה:

זאת תורת העולה היא העולה. לומר כל העוסק בתורת העולה כאילו הקריב עולה (מנחות ק"י א'). הקרבנות נקראו אשה והתורה נקראת אש שנאמר (ירמיה כ"ג כ"ט) הלוא כה דברי כאש (קידושין ל' ב'). מימינו אש דת למו (דברים ל"ג ב') דת למו אותיות תלמוד. הקרבנות נקראו לחם את קרבני לחמי (במדבר כ"ח ב') ותורה נקראת לחם לכו לחמו בלחמי (משלי ט' ה') (חגיגה י"ד א'). כשם שאי אפשר לעולם בלא לחם כך אי אפשר לעולם בלא תורה (תדא"ז פרק י"ג): בעל הטורים

איתא כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה (מנחות ק"י א'), כשאדם מחדש איזה דבר חכמה בתורה הוא נותן מוחין באותן הדיבורים, מפני שהיו המוחין בתחילה בהעלם מלובשים באותן הדיבורים, ועכשיו הוא מפשיט אותם מהלבוש, ומתגלים ומתגדלים, וזהו קישוטי כלה, וכן כשהוא מדבר דברי תורה בדחילו ורחימו, הוא נותן מוחין באלו הדיבורים, ולכן כל העוסק בתורת עולה כאילו הקריב עולה, מפני שכאשר הוא מדבק באותן הדיבורים ביראה ובאהבה, אז הוא נותן חיות חדש באלו הדיבורים, אף על פי שנתקלקלו מחמת חטאים, אף על פי כן הם לבושין דמלכא, אבל כשהיה בית המקדש קיים והיה מקריב קרבן עולה, היה נותן כח אף בעולם המעשה: (ליקוטי אמרים דף ג' ע"ג, והוא בקיצור בכתר שם טוב ח"ב דף ג' ע"ב) ספר בעל שם טוב

על התורה ועל העבודה

בשבת הגדול ה' רגיל הר"ר י"מ מגאסטנין ז"ע לומר דינים, ובסיום הדרשה ה' רגיל לצוות להגעיל הפאמיעס שעפער מפני ששופכים בו רותחין ועולה ההבל של הגרף שהוא כלי חמץ, על הכלים של פסח, וכבר ה' יודעין העולם שבהזכירו מהגעלת הגרף יה' סיום הדרשה: שיח שרפי קודש

ושמרתם את המצות

בשם הה"ק הר"ר דוד מלעלוב ז"ע שפ"א קודם חג הפסח עבר עליו אורח ולא ה' לו מה ליתן לאכול, וה' לו שמורה על חג הפסח, ובישל ממנו מאכל, ונתן לו לאכול, ואמר עיקר השמירה לשמור מחמץ, וכתוב ושמרתם את המצות ודרשו חז"ל (מכילתא פר' בא פ"ט) מצוה הבאה לידי אל תחמיצנה, ומקיים כעת דין שמירת המצוה, והשי"ת יזמין לו שמורה אחרת על חג הפסח, והבן: ספר שיח שרפי קודש

טובים מאורות שברא אלקינו [תפילת שבת]. רומז על הצדיקים שהקדוש ברוך הוא נותן בהם כח ועוז להיות מושלים בהם בעצמם. וזהו אמרו בהם להיות מושלים ותיבת בהם נמשך למטה לתיבת להיות מושלים. ואלו השלשה תיבות בהם להיות מושלים דבוק, ויחדיו נגשים. ואחר כך יש להם כח למשול גם בקרב תבל: ספר אוהב ישראל

ותעצר המגפה. בשם הבעל שם טוב ז"ע, ענין עשב רוט"א שהוא שמירה למגפה רחמנא ליצלן, (כמבואר בספר משנת חסידים במסכת תיקון המגפה פרק א' עיין שם), הענין כי רוט"א בגימטריא ר"ו והוא מספר האותיות של שם ע"ב, והוא ראשי תיבות רפאינו ה' ונרפא: (בארות המים בליקוטים): ספר בעל שם טוב פ' קרח אות ח'

ליל הסדר מתוך ישוב הדעת

ר' בערטשא היה איש תמים ועובד ה' וכשהגיעו הימים לפני חג הפסח כבר היה בשיא היגיעה והעבודה בהכנת חג הפסח, בביעור הבתים מחמץ וממשהו חמץ ובדקדוק על כל מאכלי החג, גם עבודה מיוחדת להכין בעצמו יין צימוקים ובערב חג הפסח סידר בעצמו השולחנות בביתו עם מכסה דף עץ המיוחד לפסח, ובטרם שהלך לביהכ"נ סידר את השולחן עם המצות מצוה והיין שהכין שעלה לו ביגיעה רבה ושאר הצרכים לליל הסדר והכל על מקומו בשלום והלך לביהכ"נ בלב שמח. ואשתו של ר' בערטשא לא היתה כל כך זריזה וגם קצת שלומזלדיג וכשעברה ע"י השולחן הסתבכה בדף העץ שעל השולחן ונפל הדף של השולחן על הארץ ונעשה מהפכה בבית, הנרות כבו וצלוחית היין נשתברה ונשפך היין לארץ, והכוסות נשתברו והמצות נשברו לפירורים, והיא כשראתה המהפכה הגדולה בבית התרגזה מאוד על בעלה כאילו הוא אשם בכל זאת והשאירה את כל המהפכה ושכבה לישון. ר' בערטשא חזר מביהכ"נ וכשהגיע סמוך לביתו ראה כי בביתו חושך, וכשנכנס לבית לא ידע עדיין מה קרה כאן, וכששאל לאשתו מה קרה כאן וכדו' לא ענתה לו כלל מרוב כעסה עליו, והדליק נר וראה את המהפכה והבין מיד מה קרה כאן, והתחיל לפייסה בטוב ובנועם והיא התפרצה נגדו בקולות ברוגזה ובקללות, והוא הרגיע אותה בדברי נועם, ואמר לה, אין דבר, נסדר הכל על מקומו, והתחיל לנקות את הבית ולסדר את השולחן ועצר בעצמו ממהו כעס, כמאמר הבית אהרן שמהו חמץ הוא דרבנן ומשהו כעס הוא דאורייתא, וערך הכל מחדש, וערך את הסדר בשמחה ובטוב לב. למחרת אמר הרה"ק הבית אהרן, אנחנו גם ערכנו יפה את הסדר, אבל להסדר שערך ר' בערטשא אין זה מגיע: הגדה של פסח בית אהרן

חנוכת המשכן

ביום החדש הראשון באחד לחדש (שמות מ' ב'). הוה ליה למימר בקיצור באחד לחדש הראשון. והנראה על פי מה שקבלנו דאותן ה"ב ימים הראשונים דניסן ימי הקרבת הנשיאים, המה כח כללי ל"ב חדשי השנה, כל יום רומז לחדש שלם, כן שמענו מכבוד: ספר אגרא דכלה

שבת הגדול

בשם החי' הרי"מ זי"ע, עשור הזה כמו עשור דיוה"כ שהוא מטרה ומעמיד בחזרה ביושר, לכן נקרא יוה"כ יומא רבה וכמו כן נקרא שבת הגדול: ספר שיח שרפי קודש

מה שהפוסקים (שולחן ערוך אורח חיים) כתבו דיני שבת הגדול בסימן ת"ל. דהנה ידוע שיש ה' גבורות, ושרשן ה' פעמים אלקי"ם, מספר ת"ל (עי' לקו"ת פ' בא ד"ה ומושב בני ישראל), ובשבת הגדול המתיקו כל הנ"ל, בסוד יד הגדולה, סוד חסד. ועל כן נקרא הגדול: ספר אהבת שלום

פסח כל ישראל עוסקין שמכינים לפסח שמגועילים ומשפשפים ומדיחים וחשוב הוא למאוד וזה הוא רק למי שאין לו דעה ביותר אבל להטובלים במי הדעת צריך לעשות ההכנה הזאת בעצמו בפנימיות. שבפסח נאמר, "משכו" וקחו". משכו ידיכם מעבו"ז וקחו לכם הפסח היינו שלא יכול ליכנס להפסח עד שימשוך את עצמו מקודם מעבו"ז מכל הדברים שנקראים עבו"ז ושבת הזה פועל זאת ביותר ונותן כח לכ"א לזה וכמו שנ' והי' ביום וגו' יתקע בשופר גדול ובאו האובדים כו' והנדחים כו' כ"כ נצרך באמת פסח לשבת הגדול: (החי' הרי"מ זי"ע): ספר שיח שרפי קודש

יוצא לאור ע"י מכון בית צדיקים - שידלוב סטאשוב
A project of Cong. Tiferes Zvi - Mailing address:
714 Park Ave Lakewood NJ 08701-2025

ברשות ובהדרכת גדולי התורה chizuk@chizuk.info
לקבל הגליון, בלה"ק ובענגליש "באר היטב", או שיעור באידיש, וכן להקדיש גליון לזכות, לרפ"ש, לע"נ או לזכות את הרבים - אחב"י ביותר מד' אלף מקומות בעולם קע"ה כ"י להתקשר להנ"ל, ידידכם נפתלי הירצל גאנצווייג
Contact us to dedicate etc. received by thousands globally

לע"נ מרת מרים מינדל בת ר' יצחק ע"ה
י"ג ניסן תשמ"ד - ת.נ.צ.ב.ה.

בס"ד יצא לאור מחדש ספרי "אוסף הגליונות על התורה ועל העבודה" ד' חלקים, {שנת תשס"ט, תש"ע, תשע"ה, תשע"ח}, וספר "באר היטב" מכמה שנים לימוד ספרים הק' ליל ששי על הטעלפאן 8:30pm [D]EST [בענגליש]
Dial-in number: 1-605-313-4441, Access code: 734440#
לעת עתה השיעור לבחורי מתיבתא באידיש ביום א' וגו' 7:20 pm במספר הנ"ל